

Przedłużenie ważności orzeczeń raz jeszcze!

Ustawa z dnia 19 grudnia 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, zgodnie z tytułem, przedłuża ważność orzeczeń, co ma znaczenia w postępowaniach w przedmiocie przyznania stypendium dla osób niepełnosprawnych; chodzi również o stypendium socjalne.

Jacek Pakuła 02 stycznia 2024

Pod koniec minionego roku, tj. 30 grudnia 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 grudnia 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności. Jej postanowienia są dość istotne dla studentów ubiegających się o stypendium dla osób niepełnosprawnych i dla organów przyznających pomoc materialną. Orzeczenie o niepełnosprawności ma bowiem znaczenie nie tylko na użytek stypendium dla osób niepełnosprawnych ale wiąże się również z pojęciem rodziny studenta, bowiem członkiem rodziny jest m.in. dziecko niepełnosprawne, bez względu na wiek.

W tym miejscu odsyłamy do wpisu pt. [Orzeczenie podstawą do przyznania stypendium dla osób niepełnosprawnych](#).

Trzeba w tym miejscu przypomnieć, że ważność orzeczeń była już przedłużana kilkakrotnie. Wskazać można ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (art. 15h i art. 15zc), a także ustawę z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (art. 23).

Przypominamy wpis pt. Nowy rok akademicki - przedłużenie ważności orzeczeń o niepełnosprawności.

Na tle przepisów ustawy z dnia 9 marca 2023 r. pojawiła się swoista luka. Zgodnie z art. 23, przykładowo orzeczenia o niepełnosprawności, których okres ważności:

- 1) upłynęłyby do dnia 31 grudnia 2020 r. - zachowuje ważność do dnia 31 grudnia 2023 r.,
- 2) upłynęłyby w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. - zachowuje ważność do dnia 31 marca 2024 r.,
- 3) upłynęłyby w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie niniejszego przepisu - zachowuje ważność do dnia 30 września 2024 r.

- jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego ostatecznego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Natomiast orzeczenia, których okres ważności upływał już po wejściu w życie art. 23, np. 10 sierpnia 2023 r. traciłyby moc 10 sierpnia 2023 r. Zaistniała więc sytuacja, że student legitymujący się orzeczeniem, którego data ważności upływała np. 10 grudnia 2020 r. nadal miałby możliwość ubiegania się o stypendium, zaś student z orzeczeniem ważnym do 10 sierpnia 2023 r. zostałby pozbawiony takiego wsparcia. Wprawdzie można byłoby rozważyć przeprowadzenie takiego procesu wykładni prawa, aby jednak i tego drugiego studenta objąć pomocą, to jednak ustawodawca zdecydował się przeciąć dylematy i spory w tym zakresie.

Ustawa z dnia 19 grudnia 2023 r., opublikowana w Dzienniku Ustaw w dniu 22 grudnia 2023 r. pod pozycją 2768, kwestie związane z przedłużeniem ważności orzeczeń normuje w art. 1 - dlatego warto przybliżyć jego treść:

Orzeczenie o niepełnosprawności albo orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane na czas określony na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, 173, 240, 852, 1234 i 1429), które zachowało ważność na podstawie art. 23 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 852 i 1429) w brzmieniu dotychczasowym, albo

którego okres ważności upłynął po dniu 5 sierpnia 2023 r. i przed dniem 30 września 2024 r., zachowuje ważność do dnia 30 września 2024 r., jednak nie dłużej niż do dnia, w którym nowe orzeczenie o niepełnosprawności albo nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, stanie się ostateczne.

Na kanwie ww. przepisu warto poczynić kilka uwag.

Po pierwsze, oczywistą oczywistością jest to, że orzeczenie wydane bezterminowo nie wymagają przedłużenia. Ustawa z 19 grudnia 2023 r. odnosi się tylko i wyłącznie do orzeczeń wydanych na czas określony.

Po drugie, chodzi o:

- 1) orzeczenia, które zachowały ważność na podstawie art. 23 ustawy z dnia 9 marca 2023 r., co oznacza, że objęte przedłużeniem są np. orzeczenia, które pierwotnie były ważne do dnia 10 grudnia 2020 r. - zgodnie z art. 23 ich ważność została wydłużona do dnia 31 grudnia 2023 r., ale art. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2023 r. przedłuża ten termin do dnia 30 września 2024.;
- 2) orzeczenia, których ważność upłynęła po dniu 5 sierpnia 2023 r. i przed dniem 30 września 2024 r.

Wszystkie ww. orzeczenia przedłużono do dnia 30 września 2024 r.

Po trzecie, nowe orzeczenie przecina przedłużenie wprowadzone na podstawie art. 15h i 15zc ustawy z dnia 2 marca 2020 r., art. 23 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. i art. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2023 r.

Czytelnikom, którzy dobiegli do końca tekstu życzę wszelkiej pomyślności w Nowym 2024 Roku - z zdrowia, radości, ale i sukcesów w życiu osobistym oraz zawodowym!

Aktualna oferta szkoleń online dostępna jest na stronie [Instytutu Prawa Szkolnictwa Wyższego i Nauki - w zakładce Webinary](#).

XI Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. Pomoc materialna dla studentów i doktorantów odbędzie się w Toruniu w dniach 27-29 maja 2024 r. Rejestracja jest już otwarta. Dodatkowe informacje można znaleźć na stronie [Instytutu Prawa Szkolnictwa Wyższego i Nauki - w zakładce Konferencje](#).